

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “การศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับทักษะการฝึกวิชาชีพของเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดราชบุรี” มีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.1 ลักษณะของเครื่องมือ
 - 2.2 การสร้างเครื่องมือ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นเยาวชนชายในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดราชบุรี ที่ฝึกวิชาชีพทั้ง 6 วิชาชีพ ได้แก่

1. ช่างยนต์	30 คน
2. ช่างตัดผม	30 คน
3. เกษตรกรรม	30 คน
4. ช่างไม้	30 คน
5. ช่างศิลปหัตถกรรม	30 คน
6. ช่างไฟฟ้า	30 คน
รวม	180 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยใช้แบบสอบถามและแบบประเมินทักษะการฝึกวิชาชีพ โดยแบ่งเป็น 2 ฉบับ

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามมี 2 ส่วน โดยส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรและข้อมูลทั่วไปของเยาวชน เป็นข้อมูลส่วนตัวและภูมิหลังของเยาวชน ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำผิด และจากสภาพแวดล้อมการเรียน เป็นแบบให้เยาวชนเลือกคำตอบ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง โดยเป็นแบบสอบถามที่ดัดแปลงมาจาก “การเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นที่มีการรับรู้บทบาททางเพศแตกต่างกัน” ของ ชวนพิศ สันติโรจน์ประไพ โดยนำมาปรับปรุงสำนวนภาษาไทย แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบสำนวนภาษาอีกครั้ง และให้เยาวชนอ่านแต่ละข้อแล้วพิจารณาข้อความนั้น ๆ ว่า “เหมือน” หรือ “ไม่เหมือน” ตนเอง หากเหมือนตนเองให้ตอบว่า “ใช่” หากไม่เหมือนให้ตอบว่า “ไม่ใช่” โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องคำตอบนั้น ๆ

การตรวจให้คะแนนและการคิดคะแนนรวม

แบบสอบถามตอนที่ 2 ประกอบด้วยข้อความทั้งด้านบวกและด้านลบ จึงมีเกณฑ์ การให้คะแนนแตกต่างกัน ดังนี้

ข้อความด้านบวก หากตอบว่า “ใช่” ได้ 1 คะแนน หากตอบว่า “ไม่ใช่” ให้ 0 คะแนน ได้แก่ข้อที่ 1, 4, 5, 8, 9, 14, 19, 20

ข้อความด้านลบ หากตอบว่า “ไม่ใช่” ได้ 1 คะแนน หากตอบว่า “ใช่” ได้ 0 คะแนน ได้แก่ข้อที่ 2, 3, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 21, 22, 23, 24, 25

การคิดคะแนนรวมการเห็นคุณค่าในตนเอง ให้รวมคะแนนที่ได้ทุกข้อ โดยถือเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

23 - 25 คะแนน เห็นคุณค่าในตนเองสูง

20 - 22 คะแนน เห็นคุณค่าในตนเองปานกลาง

0 - 19 คะแนน เห็นคุณค่าในตนเองต่ำ

ฉบับที่ 2 แบบประเมินทักษะทางการฝึกวิชาชีพ เป็นแบบประเมินทักษะภาคปฏิบัติของเยาวชนในด้านต่าง ๆ 8 ด้าน ซึ่งเป็นแบบประเมินผลที่ครูผู้สอนวิชาชีพในแต่ละหน่วยวิชาชีพเป็นผู้ทำการประเมินเยาวชน โดยมีคู่มือประกอบคำอธิบายเพื่อสร้างความเข้าใจและพิจารณาตามตัวประกอบด้าน ๆ แล้วเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในขั้นใดก็ให้คะแนนตามเกณฑ์ที่อธิบายไว้ในคู่มือการประเมินผลภาคปฏิบัติ โดยมีระดับคะแนนซึ่งแสดงไว้ให้ผู้ประเมินผลทราบเพื่อให้เป็นเกณฑ์เดียวกัน (อรพวรรณ เล้าหัดถพงษ์ภุช, 2535)

เนื่องจากเป็นแบบประเมินทักษะการฝึกวิชาชีพ ที่ใช้ประเมินวิชาชีพเหมือนกัน และใช้ประเมินเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นกลุ่มประชากร ที่ตรงกัน โดยผู้วิจัยได้นำแบบประเมินผลสัมฤทธิ์มาทำการปรับใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับหลักสูตร ที่มีการเปลี่ยนแปลงใหม่ โดยปรับส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. ปรับข้อกระทงคำถามใหญ่ จาก 6 ข้อ เป็น 8 ข้อ เพื่อให้ผู้ประเมินเข้าใจในข้อกระทงคำถามได้ง่ายขึ้น และเนื่องจากแบบประเมินเดิมเป็นแบบที่สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2535 จึงต้องปรับใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรในปัจจุบัน

2. ปรับระดับคะแนน จากเดิมระดับคะแนน 0 1 2 3 4 เป็นระดับคะแนน 1 2 3 4 5 โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าของ ลิกเคต (Likert's Rating Scale) ใช้มาตราส่วนประเมินค่า 5 คำตอบ ในการให้คะแนนทักษะการฝึกวิชาชีพโดยถือเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	คะแนน 5 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือเหมาะสมมากที่สุด
มาก	คะแนน 4 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือเหมาะสมมาก
ปานกลาง	คะแนน 3 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือเหมาะสมปานกลาง
น้อย	คะแนน 2 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือเหมาะสมน้อย
น้อยที่สุด	คะแนน 1 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือเหมาะสมน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของแบบประเมินทักษะการฝึกวิชาชีพของเยาวชนชาย ผู้วิจัยได้แปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ โดยเกณฑ์การประเมินดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00	หมายถึง มีการปฏิบัติหรือเหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49	หมายถึง มีการปฏิบัติหรือเหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49	หมายถึง มีการปฏิบัติหรือเหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49	หมายถึง มีการปฏิบัติหรือเหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49	หมายถึง มีการปฏิบัติหรือเหมาะสมน้อยที่สุด

ตัวประกอบที่ต้องการประเมิน 8 ด้าน ดังนี้

รายการ	ระดับผลงาน	ระดับคะแนน
1. ความเร็วในการทำงาน	- ช้ากว่าเวลาที่กำหนดเสมอ	1
	- ช้ากว่าเวลาที่กำหนดเล็กน้อย	2
	- ทันเวลาที่กำหนดพอดี	3
	- เร็วก่อนเวลาที่กำหนดเล็กน้อย	4
	- เร็วก่อนเวลาที่กำหนดมาก	5
2. คุณภาพของงาน	- ต่ำกว่าคุณภาพที่กำหนด	1
	- ค่อนข้างต่ำกว่าคุณภาพที่กำหนด	2
	- ได้คุณภาพตามที่กำหนดไว้	3
	- ดีกว่าคุณภาพที่กำหนดเล็กน้อย	4
	- ดีกว่าคุณภาพที่กำหนดมาก	5
3. การเลือกใช้เครื่องมือ	- เลือกใช้เครื่องมือไม่ถูกกับวัตถุประสงค์	1
	- เลือกใช้เครื่องมือไม่ถูกเป็นครั้งคราว	2
	- รู้จักเลือกใช้เครื่องมือพอสมควร	3
	- รู้จักใช้เครื่องมือได้ดี	4
	- รู้จักเลือกใช้เครื่องมือเป็นอย่างดี	5

รายการ	ระดับผลงาน	ระดับคะแนน
4. การเก็บและรักษาเครื่องมือ	- เก็บเครื่องมือไม่ถูกที่และทำเครื่องมือเสียหายเสมอ	1
	- ทำเครื่องมือเสียหายเป็นครั้งคราว	2
	- มีความระมัดระวังเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือพอสมควร	3
	- ระมัดระวังเสมอ บางที่ช่วยซ่อมและลับเครื่องมือ	4
	- ซ่อมเปลี่ยนและลับเครื่องมือเสมอ ๆ	5
	5. การเลือก การใช้และการระวังรักษาวัสดุและเครื่องใช้	- ทำให้วัสดุหรือเครื่องใช้สิ้นเปลืองโดยใช่เหตุ เลือกใช้ไม่ถูก
- มีอยู่บ้างที่ทำให้วัสดุ หรือเครื่องใช้ต้องสิ้นเปลืองโดยใช่เหตุ หรือเลือกใช้ไม่ถูก		2
- มักจะระวังเรื่องการใช้วัสดุ รู้จักเลือกใช้ได้ดีพอใช้		3
- ระมัดระวังเรื่องการใช้วัสดุเสมอ รู้จักเลือกใช้ได้ดี		4
- ประหยัดในการใช้วัสดุ และช่วยให้ผู้อื่นรู้จักประหยัดด้วย รู้จักเลือกใช้ได้ดีมาก		5
6. ความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับงาน		- ไม่คิดแก้ปัญหาเลย ไม่มีการวางแผนงาน
	- คิดเฉพาะปัญหาบางอย่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เป็นบางครั้งบางคราวเท่านั้น	2
	- คิดแก้เฉพาะปัญหาที่สนใจ	3
	- สามารถแก้ปัญหาได้เกือบทุกปัญหา โดยลำพังตนเอง ทำงานอย่างมีระเบียบ	4
	- สามารถแก้ปัญหาได้เองทุกปัญหา	5

รายการ	ระดับผลงาน	ระดับคะแนน
7. ความปลอดภัยในการ ทำงาน	- ทำงานอย่างไม่มีระมัดระวังอันตราย ชอบเสี่ยง มักเกิดอันตราย	1
	- บางทีก็ระมัดระวัง บางทีก็ชอบเสี่ยง	2
	- มักจะระมัดระวัง ไม่ค่อยชอบเสี่ยง	3
	- ทำงานอย่างระมัดระวัง แทบไม่มีการเสี่ยงเลย	4
	- ระมัดระวังเป็นอย่างดีเสมอ ช่วยป้องกัน อันตรายไม่ให้เกิดขึ้นแก่ผู้อื่น ไม่มีการเสี่ยง	5
	8. วิธีการดำเนินงาน	- ทำงานไม่เป็นไปตามขั้นตอน
- ทำงานตามขั้นตอนบ้าง ไม่ตามขั้นตอนบ้าง		2
- มักทำตามขั้นตอน		3
- ทำงานอย่างมีขั้นตอน		4
- ทำงานอย่างมีขั้นตอนเสมอ และช่วย แนะนำให้ผู้อื่นทำงานอย่างมีขั้นตอน		5

2 การสร้างเครื่องมือ

ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามและแบบประเมินทักษะวิชาชีพ ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลต่าง ๆ จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

2. รวบรวมข้อมูลจากข้อ 1 นำมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดขอบเขตในการสร้างแบบสอบถาม และแบบประเมินทักษะ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจแก้ไขทางด้านเนื้อหา ภาษา และสำนวนที่ใช้ในแบบสอบถามและแบบประเมินทักษะ แล้วนำแบบสอบถามและแบบประเมินทักษะไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและเสนอแนะ แล้วจึงให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องอีกครั้ง แล้วนำแบบสอบถามและแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ที่ได้รับปรับปรุงแก้ไขนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ซึ่งผลปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.70

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดราชบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือ พร้อมทั้งแบบสอบถามและแบบประเมินทักษะไปยังสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดราชบุรี ซึ่งผู้วิจัยนำไปด้วยตนเอง เพื่อผู้วิจัยจะได้อธิบายถึงการตอบแบบสอบถามให้กับเยาวชนได้เข้าใจและอธิบายการประเมินทักษะให้กับครูผู้สอนให้เข้าใจตรงกัน

3. การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองทั้งหมด สามารถเก็บแบบสอบถามและแบบประเมินได้ทั้งสิ้นจำนวน 180 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากประชากร ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ โดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว สาเหตุที่เลือกเข้ารับการฝึกวิชาชีพในขณะนั้น ประสบการณ์ในการเข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพอื่น ๆ มาก่อน ความชอบต่อวิชาชีพที่ได้รับการฝึกอบรม หลักสูตรวิชาชีพ การจัดการเรียนการสอน การกระทำความผิดซ้ำ การเห็นคุณค่าในตนเอง ใช้ค่าร้อยละ (%) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินทักษะการฝึกวิชาชีพ ใช้สถิติบรรยาย คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแต่ละตัวกับทักษะการฝึกวิชาชีพ โดยใช้สัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)